

Viittomakielen tulkkien palkkasuositus, tuntipalkka

Viittomakielen tulkkien palkka-
ja muut työsuhteen ehdot tuntipalkkaan
perustuvassa työsuhteessa

1.5.2024–30.4.2026

Kieliasiantuntijat



**AKAVAN
ERITYISALAT**

Tämä suositus koskee viittomakielen tulkeille tuntipalkkaan perustuvassa työsuhteessa maksettavia palkkoja ja muita työsuhteen ehtoja. Suositus koskee työsopimuslain mukaista työsuhdetta yksityis-sektorilla.

Suosituksessa palkkoja korotetaan 1.5.2024 alkaen yleiskorotuksella, jonka suuruus on 4,0 prosenttia.

Suosituksessa palkkoja korotetaan 1.5.2025 alkaen yleiskorotuksella, jonka suuruus on 2,5 prosenttia, kuitenkin vähintään viittomakielialan työehtosopimusten keskimääräinen korotus, sen mukaan kumpi on suurempi. Yleiskorotuksen suuruudesta päätetään 15.4.2025 mennessä.

Vähimmäispalkkasuositus on voimassa 1.5.2024–30.4.2026.

Lisätietoja suosituksesta saa osoitteesta toimisto@kieliasiantuntijat.fi

Helsingissä 2. päivänä huhtikuuta 2024.

Kieliasiantuntijat ry | Akavan Erityisalat AE ry

Suositus tuntipalkkaan perustuvassa työsuhteessa

1. Työsuhteen alkaminen

Työsopimus tulee tehdä kirjallisesti.

Työsopimus on voimassa toistaiseksi, jollei sitä ole perustellusta syystä tehty määräaikaisena.

Mikäli määräaikainen työsuhteeseen on tehty ilman perusteltua syytä tai mikäli ilman perusteltua syytä on tehty toisiaan seuraavia määräaikaisia työsuhteita, pidetään työsuhteesta toistaiseksi voimassa olevana.

Työnantaja ja työntekijä voivat sopia työnteon aloittamisesta alkavasta enintään neljän kuukauden pituisesta koeajasta. Kahdeksaa kuukautta lyhyemmässä määräaikaisessa työsuhteessa koeaika saa olla enintään puolet työsuhteen kestosta.

2. Työsuhteen päätyminen

Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa työnantajan noudattama irtisanomisaika on:

- 14 päivää, jos työsuhteeseen on jatkunut enintään yhden vuoden
- 1 kuukausi, jos työsuhteeseen on jatkunut yli vuoden, mutta enintään 4 vuotta
- 2 kuukautta, jos työsuhteeseen on jatkunut yli 4 vuotta, mutta enintään 8 vuotta
- 4 kuukautta, jos työsuhteeseen on jatkunut yli 8 vuotta, mutta enintään 12 vuotta
- 6 kuukautta, jos työsuhteeseen on jatkunut yli 12 vuotta.

Toistaiseksi voimassa olevan työsuhteessa työntekijän noudattama irtisanomisaika on:

- 14 päivää, jos työsuhteeseen on jatkunut enintään 5 vuotta,
- 1 kuukausi, jos työsuhteeseen on jatkunut yli 5 vuotta.

Määräaikaisessa työsuhteeseen olevan työntekijän työsuhteeseen päättyy määräajan päättyessä. Määräaikaista työsuhteestä ei voida irtisanoa, ellei irtisanomismahdollisuudesta ole erikseen sovittu.

Työsuhteen irtisanominen on suoritettava kirjallisesti tai muuten todistettavasti.

3. Tuntipalkka

1.5.2024

0–4 v	4–7 v	7–10 v	10–15 v	15 v–
25,96 €	27,26 €	28,62 €	29,76 €	30,65 €

1.5.2025

Palkkoja korotetaan 1.5.2025 alkaen yleiskorotuksella, jonka suuruus on 2,5 prosenttia, kuitenkin vähintään viittomakielialan työehtosopimusten keskimääräinen korotus, sen mukaan kumpi on suurempi. Yleiskorotuksen suuruudesta päätetään 15.4.2025 mennessä.

Palkka tulee maksaa tilatulta ajalta, vaikka varsinainen tulkkausajaksi jäisi lyhyemmäksi.

Palkka maksetaan kuitenkin aina vähintään tunnilta.

Opetustunti käsittää oppitunnit välitunteineen ja tulkkauksessa tulkkaustunti käsittää tulkkaukseen käytetyn ajan.

Suosituksen perustuvat ilta-, yötyö- ja kuurosokeuslisät maksetaan toteutuneelta tulkkausajalta.

Työtehtävien hoitamisen kannalta välttämättömät kokoukset tai muut vastaavat ovat työaikaa ja niiltä maksetaan henkilökohtainen tuntipalkka.

Tulkin työn sisältö on kuvattu suosituksen liitteessä 1.

4. Vaativan työn lisä

Vaativan tason tulkkaukset ovat tyypillisesti tilanteita, jotka tulkin työkokemuksesta riippumatta kuormittavat henkisesti ja kognitiivisesti erityisen paljon. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi tulkkaus erikoissairaanhoidon tilanteissa, terapiassa, konferensseissa, seminaareissa, väitöstilaisuuksissa, teatterissa, oikeudessa tai erityistä valmistautumista vaativissa perhetilaisuuksissa (kuten hautajaisissa). Vaativaksi tasoksi katsotaan myös tulkkaus henkilölle, jolla on haasteita kommunikaatiotaidoissa, mediatulkkaus suorissa ja nauhoitettavissa lähetyksissä ja vaativa työelämäntulkkaus (esim. termistöltään erityinen ammattiala).

Vaativan työn lisä maksetaan myös, kun tulkki tulkkaa muulla kielellä kuin jollakin päätyökielistään. Päätyökielet määritellään työsuhteessa.

Vaativan tason tulkkauksesta maksetaan vaativan työn lisänä 30 % henkilökohtaisesta tuntipalkasta.

5. Kokemuslisät

Tulkille maksetaan kokemuslisää 4, 7, 10 ja 15 kokemuslisään oikeuttavan vuoden jälkeen. Kokemuslisäprosentit ovat 5 %, 5 %, 4 % ja 3 % laskettuna edellisestä kokemuslisällä korotetusta palkasta.

Kokemuslisään oikeuttavana aikana pidetään työssäoloaika, jonka tulkki on ollut oman työnantajan työssä sekä sellaisessa muun työnantajan työssä, missä työ on ollut samankaltaista ja säännöllinen työaika on keskimäärin ollut vähintään 15 tuntia viikossa.

Korkeakoulututkinnot, joista on hyötyä kaikessa tulkin työssä, oikeuttavat yhteen kokemusvuoteen. Tällaisia tutkintoja ovat esim. ylempi AMK-tutkinto, kaikki kieliin liittyvät tutkinnot, tulkkaus- ja käännösalan tutkinnot, yhteiskunta-alan ja viestinnän tutkinnot. Tämä määräys ei koske tulkin (AMK) perustutkintoa.

6. Valmistautumisaika

Mikäli tulkkaustyön suorittaminen edellyttää erityistä valmistautumista maksetaan valmistautumiseen käytetyltä ajalta henkilökohtainen tuntipalkka. Erityistä valmistautumista edellyttävät muun muassa kokoukset, kirkolliset toimitukset, ohjelmalliset tilaisuudet ja vaativan tason tulkkaukset

Valmistautumisajan pituudesta tulee etukäteen sopia. Tulkin tulee esittää selvitys valmistautumisajan käytöstä.

7. Raportointi

Raportointi- ja toimistotöihin käytetty aika on työaika, kuitenkin enintään keskimäärin 1 tuntia viikossa 4 viikon tasoittumisjaksossa. Tältä ajalta tulee maksaa henkilökohtainen tuntipalkka.

8. Etätulkkaus

Työnantaja vastaa tulkin etätyötulkkauspuolelta varustelusta ja hankkii tarpeellisen laitteiston, ohjelmiston, verkkoyhteyden ja muun etätulkkauspuolelta tarvittavan tarpeiston. Jos tulkki itse hankkii etätulkkauspuolelta varustelun, sovitaan korvauksen määrästä erikseen.

9. Paritulkkaus

Tulkkaus pyritään järjestämään paritulkkauspuolelta, kun kyseessä on vaativan tason tulkkaus, kun tulkkaus kestää yli 2 tuntia tai kun kyseessä on opiskelutulkkaus toisen asteen teoria- tai tulkkauspuolelta tai korkeakouluissa.

Vaativan tason tulkkaukset ovat tyypillisesti tilanteita, jotka tulkin työkokemuksesta riippumatta kuormittavat henkisesti ja kognitiivisesti erityisen paljon. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi tulkkaus erikoissairaanhoidon tilanteissa, terapiassa, konferensseissa, seminaareissa, väitös-

tilaisuuksissa, teatterissa, oikeudessa tai erityistä valmistautumista vaativissa perhetilaisuuksissa (kuten hautajaisissa). Vaativaksi tasoksi katsotaan myös tulkkaus henkilölle, jolla on haasteita kommunikaatiotaidoissa, mediatulkkaus suorissa ja nauhoitettavissa lähetyksissä ja vaativa työ-elämätulkkaus (esim. termistöltään erityinen ammattiala). Vaativaksi tasoksi katsotaan myös, kun tulkki tulkaa muulla kielellä kuin jollakin päätyökielestään. Päätyökielet määritellään työ sopimuksessa.

10. Vaihtelevan työajan sopimukset

Kun työ sopimuksessa on sovittu vaihtelevasta työajasta (esim. 0-40 tuntia/viikko), tulee työnantajan ilmoittaa missä tilanteissa ja missä määrin työnantajalle syntyy työvoimatarvetta.

Työnantajan on vähintään 12 kuukauden välein tarkastettava työ sopimuksessa sovitun työaikaehdon toteutumista. Jos tarkastelujaksolla toteutuneiden työtuntien määrä ja työnantajan työvoiman tarve osoittavat, että työ sopimuksessa sovittu vähimmäistyöaika olisi määriteltävissä korkeammaksi, työnantajan on kuukauden kuluessa tarkastelun suorittamisesta tarjottava työn tekijälle sopimusta työaikaehdon muuttamisesta siten, että se vastaa tarkastelun tulosta.

Mikäli tulkin työ sopimus on irtisanottu tulkin tai työnantajan toimesta ja mikäli työnantajan irtisanomisaikana tarjoaman työn määrä alittaa viimeistä työvuoroa edeltäneiden 12 viikon keskimääräisen työn määrän, työnantajan on korvattava alituksesta aiheutuva ansionmenetyk-

11. Ilta- ja yötyö

1. Mikäli tulkkaustyö tehdään kello 18.00–22.00 välisenä aikana, maksetaan henkilökohtaiseen tuntipalkkaan iltatyölisänä 15 %:n korotus.
2. Mikäli tulkkaustyö tehdään kello 22.00–06.00 välisenä aikana, maksetaan henkilökohtaiseen tuntipalkkaan yötyölisänä 30 %:n korotus.

12. Lauantaityökorvaus

Mikäli tulkkaustyö tehdään lauantaina klo 00.00–18.00 välisenä aikana, maksetaan henkilökohtaiseen tuntipalkkaan 25 %:n suuruisen lauantaityökorotus.

Mikäli tulkkaustyö tehdään lauantaina klo 18.00 jälkeen, maksetaan työstä sunnuntaityökorotus.

13. Sunnuntaityökorvaus

Kun tulkkaustyö tehdään sunnuntaina tai muuna kirkollisena juhlapäivänä, uudenvuodenpäivänä, vapunpäivänä, juhannuspäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona tai juhannusaattona, maksetaan henkilökohtainen tuntipalkka kaksinkertaisena.

Sunnuntaityökorvaus maksetaan myös lauantaina klo 18.00 jälkeen tehdystä työstä.

14. Viikoittainen ja vuorokautinen vapaa-aika

Viikoittainen ja vuorokautinen vapaa-aika määräytyvät työaikalain mukaan.

Viikkolepo on vähintään 35 tuntia kestävä yhdenjaksoinen lepoaika. Viikkolepo pyritään sijoittamaan sunnuntain yhteyteen.

Jokaisen työvuoron alkamisesta seuraavan 24 tunnin aikana työntekijällä on oltava vähintään 11 tunnin pituinen keskeytymätön lepoaika.

15. Varallaolo

Jos tulkki sopimuksen mukaan on velvollinen olemaan varalla, jolloin hänet voidaan sovitulla tavalla kutsua töihin, maksetaan varallaoloajalta varallaolokorvauksena 30 % henkilökohtaisesta tuntipalkasta.

Varallaolosta ja sen pituudesta on aina sovittava etukäteen. Varallaoloajaksi ei lueta sitä aikaa, minkä tulkki on normaalisti ilmoittanut olevansa käytettävissä töiden vastaanottamista varten.

16. Hälytyskorvaus

Jos tulkki kutsutaan välittömästi töihin vapaa-aikanaan, eikä kyse ole varallaolosta, hänelle maksetaan hälytyskorvauksena seuraavasti:

Hälytystyöstä maksetaan vähintään tunnin palkka ja hälytysrahaa seuraavasti:

- a) Jos hälytys tulee työajan ulkopuolella eli ajalla, jolloin tulkilla ei ole ns. kalenteri auki tai työntekijän vapaapäivänä, mutta ennen kello 21.00, maksetaan hänelle 2 tunnin palkkaa vastaava hälytysraha.
- b) Jos kutsu on annettu kello 21.00 ja kello 07.00 välisenä aikana, maksetaan 3 tunnin palkkaa vastaava hälytysraha.

Hälytyskorvausta ei makseta, jos tulkki kutsutaan töihin aikana, jona hänen on etukäteen ilmoittanut olevansa käytettävissä. Hälytyskorvaus maksetaan myös silloin, jos kutsu töihin tulee esim. viranomaiselta tai ulkopuolisen välityskeskityksen kautta.

17. Matka-ajalta ja odotusajalta maksettava korvaus

Matka-ajalla tarkoitetaan matkustamiseen käytettyä aikaa.

Odotusajalla tarkoitetaan aikaa, jonka työntekijä odottaa työntekopaikkakunnalla seuraavan työtehtävän alkamista. Odotusajalla ei tarkoiteta tilannetta, jossa tulkki menee ensimmäiseen työtehtävään etukäteen paikalle tulkkaustehtävän suorittamista varten.

Matka-ajan ja odotusajan korvaus on 1.5.2024 alkaen 8,61 euroa tunnilta siten, että korvattavana aikana huomioidaan jokainen alkanut neljännestunti. Matka-aja ja odotusajan korvausta korotetaan 1.5.2025 alkaen yleiskorotusta vastaavasti.

Matka-ajan korvaukseen ei makseta ilta-, yötyö-, lauantaityo- ja sunnuntaityökorotuksia.

18. Kuurosokeuslisä

Mikäli tulkkaustyö tehdään profiiltaan kuurosokealle asiakkaalle, maksetaan henkilökohtaiseen tuntipalkkaan 30 %:n kuurosokeuslisä. Kuurosokeuslisä kattaa taktiilit tulkkausmuodot, kuvailun, opastamisen ja haptiset menetelmät.

19. Sairausajan palkan maksaminen

1. Työnantaja maksaa tulkille sairausajalta palkkaa, jos tulkki on sairastumisen tai tapaturman vuoksi estynyt tekemästä työtä ja tulkki ei ole aiheuttanut työkyvyttömyyttä tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella.
2. Tulkin on viipymättä ilmoitettava poissaolosta ja jos mahdollista sen kestosta. Tulkin on vaadittaessa esitettävä työkyvyttömyydestä lääkärintodistus tai muu työnantajan hyväksymä selvitys.
3. Sairausajan palkka maksetaan seuraavasti:
 - jos työsuhde on kestänyt alle 1 kk:n, 50 % sovittujen työtuntien palkasta sairastumispäivältä ja 9 seuraavalta arkipäivältä
 - jos työsuhde on kestänyt vähintään kuukauden, sairastumispäivältä ja 9 seuraavalta arkipäivältä sovittujen työtuntien mukaan
 - jos työsuhde on kestänyt vähintään kuukauden ja tulkki on ollut saman työnantajan työssä keskimäärin yli 40 tuntia kuukaudessa sairastumista edeltävän kolmen kuukauden aikana, neljän viikon ajalta kolmen edeltävän kuukauden keskimääräisen ansion mukaan, kuitenkin vähintään sovituilta työtunneilta.
4. Työnantaja toteuttaa sairausajan palkan maksamisen joko siten, että työnantaja maksaa palkan tulkille ja hakee itse sairausvakuutuskorvauksen tai siten, että työnantaja maksaa palkan sairausvakuutuslain karenssipäiviltä ja tämän jälkeisiltä päiviltä työnantaja maksaa päiväpalkan ja sairausvakuutuslain perusteella suoritettavan päivärahan erotuksen.

20. Raskaus- ja vanhempainvapaa sekä hoitovapaa

1. Työntekijän raskaus- ja vanhempainvapaa sekä hoitovapaa määräytyvät työsopimuslain ja sairausvakuutuslain perusteella.
2. Työntekijällä, jolla on oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen raskausvapaaseen, maksetaan palkka raskausvapaan alusta lukien 40 arkipäivän osalta.

3. Työntekijällä, jolla on oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen vanhempainvapaaseen, maksetaan palkka vanhempainvapaan alusta lukien 32 ensimmäisen arkipäivän ajalta.
4. Palkanmaksun edellytyksenä on, että työsuhde on ennen välittömästi ennen raskausvapaan tai vanhempainvapaan alkamista kestänyt yhdeksän kuukautta.
5. Palkka raskaus- ja vanhempainvapaan ajalta maksetaan keskimääräisen ansion mukaan. Keskimääräinen ansio määräytyy vapaiden alkamista edeltävän 3 kuukauden ajalta.
6. Työnantajalla on oikeus saada työntekijälle samalta ajalta tuleva raskauspäiväraha ja vanhempainpäiväraha tai maksettua palkkaa vastaava osa siitä.

21. Tilapäinen hoitovapaa

1. Työntekijällä on oikeus saada alle 10-vuotiaan tai vammaisen lapsensa tai muun hänen taloudessaan vakituisesti asuvan alle 10-vuotiaan tai vammaisen lapsen sairastuessa äkillisesti lapsen hoidon järjestämiseksi tai tämän hoitamiseksi tilapäistä hoitovapaata enintään 4 työpäivää. Lapsen vanhemmat tai huoltajat eivät saa pitää tilapäistä hoitovapaata samanaikaisesti.

Oikeus tilapäiseen hoitovapaaseen on myös lapsen vanhemmalla, joka ei asu tämän kanssa samassa taloudessa.

Samassa taloudessa vakituisesti asuvaksi lapseksi katsotaan myös avio- tai avopuolison lapsi, jonka hoitovastuu on vanhempien välisessä kirjallisessa huoltoa koskevassa sopimuksessa jaettu siten, että lapsi asuu vuoroviikon molempien vanhempien luona.

2. Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle tilapäisestä hoitovapaasta ja sen arvioidusta kestoajasta niin pian kuin mahdollista. Työnantajan pyynnöstä työntekijän on esitettävä luotettava selvitys tilapäisen hoitovapaan perusteesta.
3. Työntekijälle maksetaan palkka tilapäisen hoitovapaan ajalta 3 työpäivältä sovittujen tuntien mukaisesti.

22. Vuosiloma

Tulkki ansaitsee vuosilomaa vuosilomalain mukaan.

Vuosilomaa ansaitaan 2 arkipäivää jokaiselta täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta.

Mikäli työsuhde on lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä kestänyt vähintään vuoden, ansaitaan vuosilomaa 2,5 arkipäivää jokaiselta täydeltä lomanmääräytymiskuukaudelta.

Täydeksi lomanmääräytymiskuukaudeksi katsotaan sellainen kalenterikuukausi, jonka aikana tulkki on ollut työssä vähintään 35 työtuntia.

23. Vuosilomapalkka

Vuosiloman ajalta tulkille maksetaan vuosilomapalkka vuosilomalain säännösten mukaan. Vuosilomapalkka tulee maksaa ennen loman tai sen osan alkamista.

24. Lomarahha

Tulkille maksetaan lomarahana 50 % vuosiloman palkasta. Lomarahha maksetaan vuosilomapalkan maksamisen yhteydessä ja sen maksaminen edellyttää vuosiloman pitämistä.

Lomarahaa ei makseta lomakorvauksesta.

25. Lomakorvaus työsuhteen aikana

Mikäli tulkille ei työsuhteen aikana ole kertynyt oikeutta vuosilomaan, maksetaan hänelle lomakorvauksena 9,0 % maksetusta palkasta vuosilomalain säännösten (vuosilomalaki 16 §) mukaisesti. Jos työsuhde on kestänyt vähintään vuoden, maksetaan lomakorvauksena 11,5 % maksetusta palkasta vuosilomalain säännösten (vuosilomalaki 16 §) mukaisesti.

26. Lomakorvaus työsuhteen päättyessä

Työsuhteen päättyessä tulkilla on oikeus saada vuosilomapalkkaa vastaava lomakorvaus yhtä monelta täydeltä lomanmääräytymiskaudelta kuin hän on ansainnut vuosilomaa ja joilta hän ei työsuhteen päättymiseen mennessä ole lomaa tai lomakorvausta saanut.

27. Matkakustannukset

Tulkin työ on luonteeltaan sellaista, että tulkilla ei ole sellaista vakinaista, kiinteää työpaikkaa, jonne tulkki joka päivä menisi, vaan työpaikat määräytyvät sen mukaan, missä häntä tarvitseva asiakas on. Työmatkat vaihtelevat päivittäin kohteeltaan ja pituudeltaan.

Matkakustannukset tulee korvata tulkin käyttämän kulkuneuvon mukaan. Matkakustannukset korvataan verohallinnon päätöksen verovapaista matkakustannuksista mukaan.

28. Tulkkaustyön peruuntuminen

Sovitun tulkkaustyön peruutus on tehtävä 48 tuntia ennen tulkkausta. Mikäli peruutus tapahtuu alle 48 tuntia, mutta yli 24 tuntia ennen sovituksen tulkkaustyön alkua, maksetaan 50 % sovitusta tulkkaustyön palkasta.

Mikäli peruutus tapahtuu alle 24 tuntia ennen sovituksen tulkkaustyön alkua, maksetaan palkka koko sovituksen tulkkaustyön ajalta.

Mikäli tulkki saapuu sovittuna tulkkauksen alkamisajankohtana sovitulle työntekopaikalle, mutta tulkkaustyö peruuntuu sen vuoksi, että tulkattava ei saavu paikalle, maksetaan tulkille matkakustannusten korvaus, matka-ajan korvaus ja palkka koko sovitulta tulkkausajalta.

Tulkki on velvollinen ottamaan vastaan työnantajan tarjoamaa muuta vastaavan tasoista työtä peruuntuneen tulkkaustyön tilalle. Mikäli työntekijä kieltäytyy tilalle tarjotusta työstä, palkkaa ei makseta.

29. Voimassaolo

Tämä suositus on voimassa 1.5.2024 – 30.4.2026 välisen ajan.
Helsingissä 2. päivänä huhtikuuta 2024.

Kieliasiantuntijat

Kieliasiantuntijat ry

Kieliasiantuntijat ry

Ratavartijankatu 2

00520 Helsinki

www.kieliasiantuntijat.fi



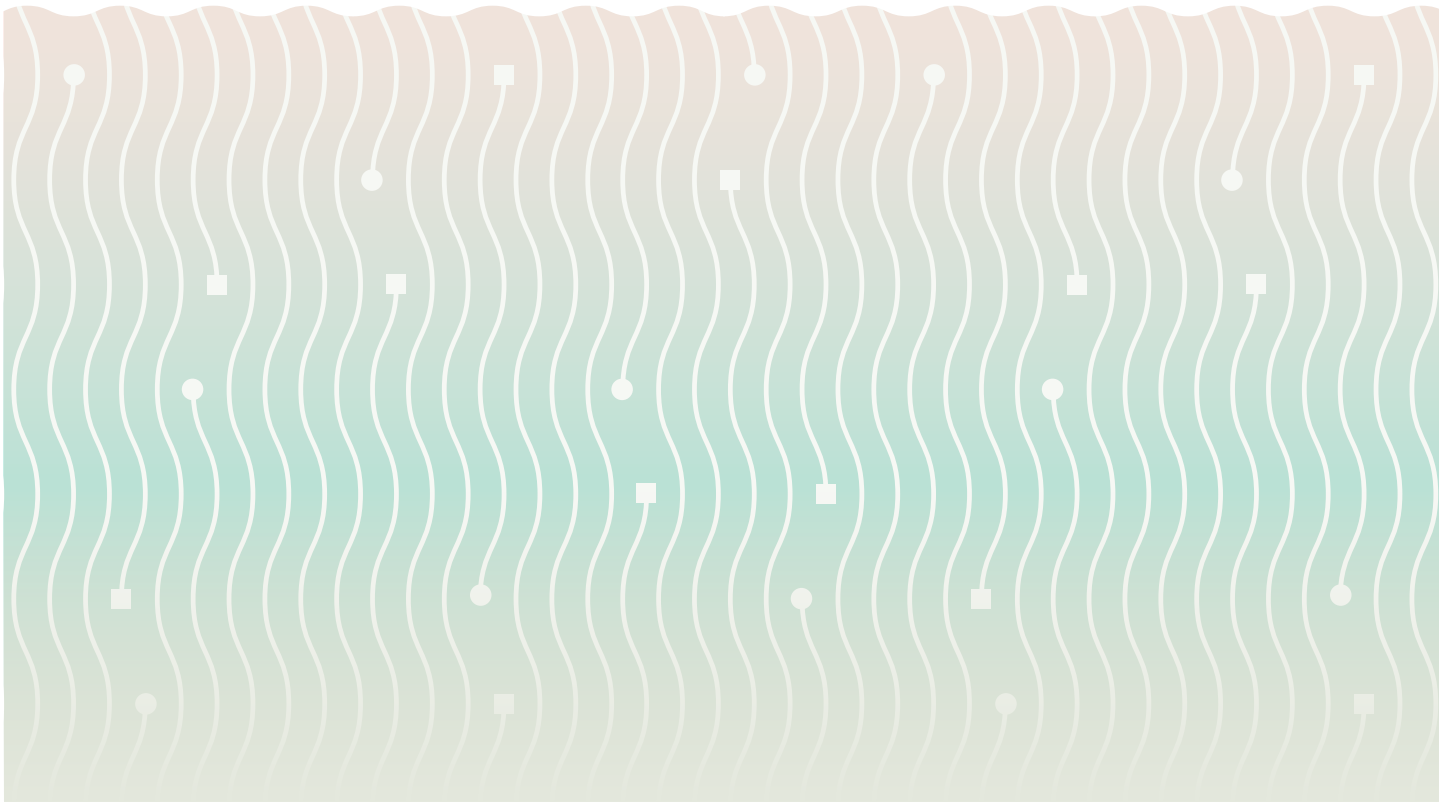
Akavan erityisalat ae ry

Akavan Erityisalat AE ry

Maistraatinportti 4 A

00240 Helsinki

www.akavanerityisalat.fi



Kieliasiantuntijat

